

Voorzitter Steven Lak over de toekomst van de productschappen

Productschap Vee en Vlees verandert

Volgend jaar gaan de productschappen hervormen. Voorzitter Steven Lak van het Productschap Vee en Vlees (PVV) legt uit wat er gaat gebeuren en wat dat voor de boer betekent.

Deze zomer heeft het Productschap Vee en Vlees (PVV) een onderzoek laten doen naar het eigen functioneren. Daaruit bleek dat een grote meerderheid voorstander was van het PVV, maar dat desondanks een kwart van de ondernemers het nut er niet van inzag. Ook onder de voorstanders was niet duidelijk wat voor werk het Productschap doet. Een mooie vraag voor voorzitter Steven Lak.

Waar houdt het productschap zich nu eigenlijk mee bezig?

„Als productschap hebben we een unieke positie binnen Nederland. Wij staan dicht bij de sector dan de overheid. En anders dan bijvoorbeeld een brancheorganisatie beslaan wij die hele keten. Daardoor kunnen wij bepaalde taken beter uitvoeren dan andere organisaties. Neem bijvoorbeeld de antibioticaverordening die we in juni hebben uitgevaardigd. We hebben die binnen een half jaar gerealiseerd. Als de overheid dit had moeten doen, had het misschien wel twee jaar geduurd.”

„De twee belangrijkste taken van het PVV zijn de zorg voor voedselkwaliteit en -veiligheid en voor dierenwelzijn en -gezondheid. We besteden daar een groot deel van ons totale budget van 16 miljoen euro aan: 3 miljoen euro voor monitoring en onderzoek door de Gezondheidsdienst en 3 miljoen euro voor het praktijkonderzoek in Sterksel. Daarnaast hebben we bijvoorbeeld het aandachtsterrein arbeid. We verzorgen wervings- en imagocampagnes bij scholingsconsulenten en verzorgen arbo-onderzoeken. Ook doen we aan lobbyactiviteiten en voorlichting. Zo ondersteunen we het programma Stap in de Stal en het Weekend van het Varken.”

Maar dat gaat veranderen ...

„De regering wil de rol van de productschappen wijzigen, ja. In september heeft minister Kamp een brief naar de Tweede Kamer gestuurd waarin hij schetst hoe hij productschappen in de toekomst ziet. Die moeten zich meer concentreren op kerntaken met minder bestuurlijke drukte, zodat de kosten omlaag kunnen.”

Welke gevolgen heeft de reorganisatie voor het PVV?

„De zaken die wij kerntaken noemen, voedselveiligheid en dierenwelzijn, worden door de regering ook als zodanig gezien. Voor andere taken geldt een 'nee, tenzij' regel; wij moeten aantonen dat het productschap de juiste organisatie is om deze

taken uit te voeren, of we moeten ze schrappen.”

„Wij werken al aan kostenbesparingen. We integreren onze back office – al het kantoor- en administratief werk – met die van andere productschappen, zodat we met minder personeel toe kunnen. Vroeger, toen het PVV en het Productschap Pluimvee en Eieren nog twee aparte productschappen vormden, werkten daar ongeveer 200 mensen. Nu we samenwerken, is dat teruggelopen tot 120 en met de back office-integratie wordt dat nog minder. Kamp wil dat productschappen ongeveer 25 tot 30 procent gaan bezuinigen. Maar wij hebben die bezuinigingsslag al lang ingezet.”

„Voor ondernemers betekent dit dat de heffingen omlaag kunnen. Kosten die we terugbrengen, beperken de heffingen. Idem voor het geld dat we besparen door activiteiten niet meer uit te voeren. Verder teren we in op onze reserves. We krijgen 13,5 miljoen euro aan inkomsten, terwijl we 16 miljoen aan uitgaven hebben.”

Maar met hoeveel procent gaan die heffingen omlaag? De commissie die het kabinet adviseert, gaat uit van driekwart.

„Een daling van 75 procent is niet realistisch, omdat

wij onze promotiekosten in verhouding met een aantal andere schappen al sterk naar beneden hebben gebracht. Waar het wel op uit gaat komen, is speculeren. We moeten eerst weten welke taken er voor ons overblijven en hoe we het samen met de andere schappen bestuurlijk moeten gaan organiseren. Daarna stellen we een begroting op en krijgen we zicht op de hoogte van de heffing.”

Hoe zien de productschappen eruit na de fusie?

„Dat is nog niet zeker. Er zijn twee modellen: één groot productschap met een klein bestuur/raad van commissarissen, waar alle ketens dan onder gaan vallen. Het andere model gaat uit van drie productschappen: Dier, Plant en Overig. Ik proef dat de meeste voorkeur gaat naar het eerste model.”

„Het is nog niet duidelijk welke taken dat nieuwe productschap krijgt. De minister heeft in zijn brief wel beschreven hoe de regering het ziet, maar de Tweede Kamer heeft daar ook een mening over. Zodra we duidelijkheid hebben over de taken die we moeten gaan uitvoeren, kunnen we bekijken hoe we dat organisatorisch gaan inkleden. En als we dat weten, kunnen we de managementstructuur invullen.” ■

